

Preek ds. T.J. Keegstra – H.C. Zondag 32

Ps. 130: 1, 2, 4

Ps. 136: 1, 2, 21

Ps. 116: 1, 3, 7, 10

Gez. 16

Ps. 119: 10 en 11

Lezen: Romeinen 8: 1-32 en Galaten 4: 1-7

Tekst: H.C. Zondag 32

Gemeente van Jezus Christus, onze Here,

Vanmiddag een preek over het moeten van de dankbaarheid. Die combinatie lijkt onmogelijk. Moeten spreekt van plicht. Maar je bent spontaan dankbaar: Iemand heeft je blij gemaakt. Dus laat je dat zien. Daar is geen moeten voor nodig.

Daarom zegt men wel: Weg met die zondagen over de wet. Gal. 4 zegt dat die heeft afgedaan voor ons. God heeft zijn Zoon gezonden om ons van die wet vrij te kopen. We zijn niet onder de wet maar onder de genade.

We zien de gevolgen van deze opvatting. Alles wordt goed gepraat. En ieder doet wat hij zelf wil. De godsdienst is 'ik-dienst' geworden. Blijkbaar met instemming van Paulus!

Maar zo is het niet. Zeker, God heeft zijn Zoon gezonden om ons vrij te kopen. Maar leest u Gal. 4, dan bestrijdt Paulus daar het willen verdienen door de wet. Daarvan zijn we vrijgekocht. We zijn door genade behouden!

Maar dan voegt hij meteen er aan toe: Gebruikt die vrijheid niet als een aanleiding voor het vlees. Maar dient elkaar door de liefde. Want daarin wordt de wet vervuld.

De wet hoort er echt bij. Ze is de feestorde waardoor God bewaart voor het eeuwige feest.

Ik vat de tekst zo samen: Het feestelijke moeten van onze dankbaarheid. Dat spreekt ons van:

1. De feestorde van God
2. Het feestleven door God
3. De feestvreugde voor God

1. We hebben met elkaar gezongen zo-even de woorden van Ps. 130: "Maar nee, daar is vergeving, bij U altijd geweest, opdat U in ons leven eerbiedig wordt gevreesd."

Opdat. Dat is een belangrijk woordje in de Schrift. Waarom heeft de HERE ons verlost? Om ons een leven te geven, waarin alles er op door kan? Elck wat wils?

Nee, zegt de Schrift, Hij deed het voor zijn eigen doel: Opdat u voor Hem zult leven. Zoals God ook Adam schiep opdat hij voor Hem zou leven. In de feestelijke paradijstuin zei God tegen Adam en zijn Mannin: Laat je leven een feest voor Mij zijn!

Was dat niet vreselijks voor hen? Nee, zegt Paulus, dat gebod bedoelde hun leven. Het was de feestorde van God.

Maar Mannin verwierp die orde. En Adam deed met haar mee. Wat was die verboden vrucht verleidelijk! Begerig om verstandig te maken. Ze gaf de indruk dat door het eten een nog mooier en rijker paradijs zich openen zou. Zo zetten die twee Gods orde aan de kant.

Maar hoe groot was de ontgoocheling! De vreugde maakte plaats voor snerpende angst. Toen Vader opnieuw neerdaalde voor de feestelijke avondwandeling hopen ze als bange wezels weg voor Hem. En het paradijs werd verloren voor een aarde vol dorens en distels, die alleen door bloed en tranen zich bewerken liet. Het leven van de 'bevrijde' mens was een voortdurend sterven geworden.

Maar Gods hart bleef uitgaan naar het oude feest! Daarom handhaafde Hij die wetsorde. Echt om dankbaar voor te zijn! Want had Hij dat niet gedaan, we waren anders hellekinderen geworden.

Maar Hij moest er wel een hoge prijs voor betalen. "Want wat de wet niet vermocht omdat zij zwak was door het vlees - God heeft door zijn eigen Zoon te zenden in een

vlees aan dat van de zonde gelijk, en wel om de zonde, de zonde veroordeeld in zijn vlees."

Dat kostte het Hem. Hij deed zijn Zoon geboren worden onder de wet. Om door het kruis ons vrij te kopen! Opdat wij weer het recht van zonen zouden verkrijgen! Zo heeft Hij voor ons het leven naar de oude orde willen herstellen.

Verlossen, broeders en zusters, jongens en meisjes, is niet: iets nieuws brengen. Het is: herscheppen, herstellen. Weer in orde brengen wat wij verknoeid hebben.

God wilde ons weer brengen tot die gehoorzaamheid die Hij van Adam vroeg in het paradijs. Daarom handhaafde Hij zijn wet. Alleen was die door onze eigen schuld voor ons een dodelijke bedreiging geworden. En dat is de Here Jezus op de dood komen te staan. Opdat de wet voor ons weer feestorde zou worden van de dankbaarheid. Met het kruis heeft de wet beslist niet afgedaan voor ons. We kunnen de zondagen over de wet echt niet uit ons kerkboek scheuren. De Here Jezus heeft inderdaad de wet vervuld. Dat kwam Hem op die vloekdood te staan. Om van te rillen als je daaraan denkt. Want hoe verschrikkelijk was die dood! Maar ook om jubelzangen van bevrijding te zingen. Want we mogen daardoor allemaal, groot en klein, feestgangers zijn op weg naar het eeuwige feest.

Maar dan moet die feestgang wel zichtbaar bij ons worden. Want zijn maaksel zijn wij. Niet alleen door Hem geschapen. Maar ook in Christus Jezus herschapen om goede werken te doen die God tevoren bereid heeft, zegt Ef. 2. Dat is: die werken moeten beantwoorden aan die oude wet.

Zo is u ook duidelijk, hoe we dat 'moeten' moeten verstaan. Niet als een kwestie van onze prestatie. Wat zouden wij presteren? De wet is zwak door ons vlees. Machteloos door onze zonde. Ze kan niet meer naar het leven leiden. Verdienen is er echt niet bij. Paulus moet klagen: Ik ellendig mens. Wat valt er dan te verdienen?

We worden heus niet opgeroepen om met ingang van deze zondag een nieuw lied te gaan zingen. Niet meer: In het kruis zal ik eeuwig roemen. Maar: In mijn werk wil ik roemen. Het is en blijft ook in dit derde deel onverdiende zaligheid die we van God genieten mogen.

Het gaat niet om mijn prestatie. Ik kan van mezelf niets doen, geen enkel goed werk, als de Here Jezus door zijn heilige Geest niet de oude feestorde weer inschrijft in mijn hart. Hij moet ons leren te wandelen door de Geest.

En nu is dit de geweldige boodschap van dit derde deel: Het 'moeten' is een feestelijk moeten. Want het is een gegeven moeten. De Here Jezus heeft om dit 'moeten' ons aan het kruis verlost. En door zijn Geest brengt Hij in ons leven die oude orde weer tot heerschappij. Hij maakt ons tot feestgangers op het feest van God!

Concreet, zegt Petrus, door het Woord dat Hij ons verkondigen doet. Door de prediking van de kerk wil Hij ons leven tot een feest maken. Want door die prediking baart 'moeder' ons met het levende en blijvende Woord van God. Ook als Hij ons streng de wet doet verkondigen. Daarin is Hij door zijn Geest bezig zo ons leven te herscheppen dat het straks eeuwig feest voor ons kan worden.

Het tweede hoofdstuk van de catechismus was rijk. Het leerde ons zingen van zaligheid niet af te meten.

Dit derde is net zo rijk. Want het gaat hier over dezelfde Jezus die van dag tot dag verder gaat met ons. En van zondag tot zondag. Opdat Vaders oude plan werkelijkheid zal worden: Bruiloft met zijn door Christus verlost, kinderen!

2. Dat is het tweede: Dit feestelijke moeten spreekt van een feestleven door God.

Ja, Hij werkt zijn werk in ons: Dezelfde Here die ons kocht aan het kruis. Dat is het thema van dit hoofdstuk over de dankbaarheid. Dankbaarheid is in feite niet anders dan dat we de verlossing vasthouden.

En dus de Here Jezus vasthouden. Hij is niet een halve Heiland die het eerste en voornaamste deed. En nu doe ik de rest. Hij doet alles. Van top tot teen, met lichaam en ziel, met hoofd en hart maakt Hij me van de zonde vrij.

Dankbaarheid is: zelfs niet willen proberen ook maar iets van jezelf naar de Here toe te dragen. En dus heel beslist je behoud buiten jezelf bij Jezus Christus zoeken.

Anders dan zo kan het heel beslist niet! "Want zij die naar het vlees leven hebben de gezindheid van het vlees. En zij die naar de Geest leven hebben de gezindheid van de

Geest." We redden het niet als de Here Jezus ons niet redt door zijn heilige Geest! Dat is een zinnetje om nooit te vergeten: We redden het niet, als Hij ons niet redt door zijn Geest. Dat moet er als ingehamerd zijn bij ons. Vooral nu vandaag met grote overtuiging de mens weer op de troon wordt gezet. Hij moet het doen. Hij moet het werk van Jezus afmaken door zijn medemensen en in hen God lief te hebben. Hij moet mens voor zijn naaste zijn, die voor hem de wereld tot een paradijs maakt. Godsdienst is naastendienst. Je kunt God alleen maar eren in de ontmoeting met - en door het betonen van liefde aan - je naaste. Zo alleen kan het paradijs komen. Wij brengen het. Wij maken het. Door deze afgoderij van het humanisme wordt de Geest er uit gewerkt. En zondag 32 mag je vergeten. Want wat we hier belijden dat dezelfde Here die ons terugkocht voor het feest, ons ook levend maakt door zijn Geest, dat zou van a tot z onzin zijn. Het enige dat Hij deed, is: laten zien hoe wij voor elkaar het tot een feest kunnen maken. Hierin zouden we zijn navolgers moeten zijn dat we gaan leven in de 'geest' van Christus. Dat 'geest' is hier weer geschreven met een kleine letter. M.a.w.: We moeten gaan leven zoals Hij heeft geleefd. in zijn spoor achter Hem aan! Dat is het feestelijke moeten van het humanistische christendom. Daarin is het kernwoord: wij! Hier is het: Hij. Hij, Christus, onze Here door zijn heilige Geest. Dat maakt het 'moeten' ook tot een feest! Want God dwingt ons niet. Hij had dat kunnen doen. Hij had Adam en ons allemaal onder dwang kunnen zetten: Je moet! Het was dan een dienen geworden met de vuist in de zak. Maar God dwingt niet. Hij bewijst zijn liefde. Hij zond zijn Zoon in het vlees om onze zonden te veroordelen in zijn vlees. Opdat zo de eis van de wet vervuld zou worden in ons die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest. Dat is geen dwang. Nee, door die Geest gaat Hij van de liefde spreken, waarmee Hij ons heeft liefgehad toen wij nog zondaars waren. Daarmee werkt de Geest zo wonderlijk in ons hart dat we "volstrekt zeker en met kracht wedergeboren worden en metterdaad gaan geloven." Zo wordt onze wil niet alleen door God geleid en bewogen. "Maar door God in beweging gebracht, werkt hij ook zelf." Zo werkt de Here Jezus. Zo vernieuwt Hij ons. Door zijn Geest. Met een kracht die naar de Schrift "niet minder krachtig (is) dan zijn werk bij de schepping of de opwekking van doden." (DL III/IV,12) Met minder kan het ook niet. Want van onszelf hebben we, om voor elkaar het leven tot een feest te maken, echt niet aan een voorbeeld genoeg. We zijn dood in onze overtredingen en zonden. We gunnen elkaar het licht in de ogen niet. Maar de Here maakt ons levend door zijn Geest. Zo wordt het een feest om voor God en voor elkaar te leven. O, met veel vallen en opstaan. Het zuchten blijft nog: Ik, ellendig mens. Maar het feest begint toch! Het feest van het 'moeten' dat een 'mogen' is. En een 'kunnen'! Je gaat er ook van zingen: "Geef mij een hart dat U met vreugde groet, geef mij verstand - daar zal ik wel bij varen." Men wil daar steeds minder aan vandaag. De wet? Houd er over op! Ze kortwiekt je leven. Ik wil vrij zijn. Vrij om te doen wat ik wil. We zien waar dat op uitloopt: Aangerande en vermoorde vrouwen en meisjes. Soms ook jongens. Verscheurde kinderlichaampjes. Bedreigde spastici en verlaten huwelijkspartners. Het leven is er de laatste decennia beslist niet feestelijker op geworden! Integendeel! Door schreeuwen en protesteren en verdovende middelen probeert men het op te vrolijken en zijn angst te overwinnen. En daarom komt met grote klem de vraag op ons af of ons leven werkelijk een feestleven is. Is het dat voor u, broeders en zusters? Een blij leven met en voor de Here Jezus en tot eer van Vader? En trekt u zo anderen mee naar die vreugde? Straalt voor uw burens, uw collega's en voor heel uw omgeving die vreugde van u uit? En ziet de jeugd van de wereld aan jullie, jongelui, dat je feestelijke zondagskinderen bent? Of leef je zo arm en wil je nog zoveel van hun leven meepikken dat zij het christenleven wel armzalig moeten vinden? Laten we eerlijk zijn: Wat is er nog veel waarvoor we ons moeten schamen. Wat worden er nog een schouders opgehaald over christenen die zich mooi voordoen, maar intussen knijpen ze de kat in het duister. En ze graaien net zo fel naar al die dingen die voor de wereld de zaak feestelijk moeten maken. Dat is onbestaanbaar! Nota bene! We hebben een Heiland die in plaats van de vreugde

die voor Hem lag het kruis op Zich heeft genomen. Dat alleen al moet toch ons leven tot een feest maken? En dan komt Hij bovendien door zijn Geest die feestorde inschrijven in onze harten. Hebben wij dan nog de pretjes van de wereld nodig?

Broeders en zusters, jongens en meisjes, Christus werkt door zijn Geest zijn verlossing in alle hoeken van ons leven uit. Weest nu dankbaar.

Hoe? Door net als de dichter van Ps. 116 met volle teugen uit de beker van de verlossing te drinken. En dus altijd maar weer de Here Jezus aangrijpen door het geloof. En altijd weer je hart open zetten voor zijn Geest.

Dan zing je met Paulus: "Ik leef, doch niet meer mijn ik, maar Christus leeft in mij." Het nieuwe leven breekt naar buiten. Het gaat stralen voor de mensen. En Gods doel wordt bereikt. Hij wordt geprezen. Je leven wordt steeds meer een feest. En je buren staan verbaasd.

3. Dat is het derde: Deze boodschap spreekt van feestvreugde voor God.

Ja, want zo gebeurt waar de catechismus van spreekt dat we zelf uit de vruchten van ons geloof zeker zijn.

Lees goed wat er staat. Niet dat we door die vruchten van ons geloof overtuigd worden. Zo op de manier van: Je twijfelt en ziet dan dingen in je leven, die je niet had verwacht van jezelf. En daaruit zou je dan mogen concluderen: Ik geloof.

Dat staat er niet. Wel, dat we uit de vruchten zeker zijn van ons geloof. We zijn al gelovigen. En zien we in ons leven dan die vruchten dan bevestigen die dat geloof.

Want van onszelf uit bezien zijn ze onmogelijk. Van onszelf doen we werken: al die werken van het vlees die Paulus opsomt in Gal. 5: Hoerij, onreinheid, losbandigheid afgoderij, veten, twist, afgunst, uitbarstingen van toom, zelfzucht, partijschappen, nijd, dronkenschap, brasserijen en dergelijke.

Dat zijn de dingen waartegen wij van onszelf 'ja' zeggen. Net als de mensen van de wereld. Maar God moet ze niet. Wie ze bedrijven, zegt Hij, zullen het Koninkrijk van God niet beërven.

Maar die vruchten zijn: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. "Tegen zodanige mensen is de wet niet. Want wie Christus Jezus toebehoren hebben het vlees met zijn hartstochten en begeerten gekruisigd."

Zo blijkt meteen, hoe weinig we kunnen beginnen van onszelf. Kruisigen van ons vlees, daar komen we niet aan toe. Dat is Gods werk. Hij werkt het door zijn Geest. Die werken zijn dan ook vruchten van de Geest.

En daarom maken ze ook zeker van het geloof. Want ze laten zien dat Hij door dat geloof in je hart is komen wonen. Zo wordt je leven een feest. De Geest is daar. Zie die vruchten maar. Dus komt het bruiloftsfeest!

Of het dus van belang is, broeders en zusters, jongens en meisjes, hoe u leeft! De zekerheid van uw geloof hangt daaraan. En de blijdschap ook! Als u maar zo-zo de Here dient, - meer uit plicht dan met uw hart. Of als u de zonde laat zitten en precies op het randje leeft, dan kan uw leven niet stralend zijn. Want dat zet de vreugde een domper op.

En dan moet het surrogaat van de wereld uw leven blij maken. Uw geld, de TV en uw auto, straks misschien ook drugs en alcohol. Al de dingen die de wereld nodig heeft om wat van het leven te maken, worden ook onmisbaar voor jou. Want je moet toch wat in je leven hebben. En de wereld schamperen: Is het christen-zijn nu zo bijzonder? Ze zoeken hetzelfde als wij!

Wat een schande is dat voor de Here Jezus! Hij krijgt een slechte naam bij de mensen. En Vader ook! Terwijl onze goede werken Hen juist moeten verheerlijken.

Pas er toch voor op, en jullie, jongelui, hoe u leeft. Laat het 'moeten u een feest zijn. Omdat het een 'mogen' en ook een 'kunnen' is. Neemt de beker van de verlossing op. Laat u het feestkleed van de goede werken aantrekken door de heilige Geest. Steeds weer. Elke zondag opnieuw. En gaat dan, feestelijk geldeed, blij de wereld in.

Want zo kan ons leven toch zijn: feestelijk gekleed en blij. Mensen, wat hebben we een Heiland die zo volkomen verlost dat ook in je leven de vrucht van de Geest gaat schitteren! Is dan het 'moeten' niet een feest?

En de mensen gaan zeggen: Wat gaan die lui geweldig gekleed! Feestelijk! Wat moeten

ze een geweldige Verlosser hebben die hen zo er doet uitzien. Hij krijgt een goede naam door dat feestkleed van de vruchten.

Zeker dan maken we telkens dat kleed nog vuil. Want we zijn nog niet totaal verlost. Daardoor zijn we nog van die smeerpotsen die telkens moeten zeggen: Ik ellendig mens.

Maar we hebben een Heiland die zijn werk volbracht op Golgotha. Als we onze zonde belijden dan wast Hij ons kleed weer schoon met zijn bloed. En Hij heiligt ons door zijn Geest. Elke dag en elke week een stukje meer.

Tot we volkomen rein voor God zullen verschijnen als een bruid zonder vlek of rimpel of iets dergelijks. Van binnen en van buiten schoon. Het feestkleed wordt nooit meer bezoedeld.

Wat zal dan het feest geweldig zijn! Echt bruiloftsfeest!

Amen.